

1. Answer in **not more** than **two** sentences :— 20
- What is constructive desertion ?
 - State the punishment for glorification of sati.
 - What is the object of Family court ?
 - What are the rights of a child in the womb ?
 - What is apratibandh daya ?
 - What do you mean by industrialization ?
 - What is the effect of conversion from Hinduism on the right of a guardian?
 - State the difference between agnate and cognate.
 - What are the powers of de-facto guardian?
 - Who is eligible for adoption?
2. Write short notes of any **four** of the following :— 20
- Position of a Karta
 - Partial partition
 - Maintenance of a wife
 - Natural guardian's power over minor's property
 - Child marriages
 - Legal provisions to combat dowry.
3. Answer any **two** from the following :— 12
- Give reasons for your answers –
- A** and **B**, both Hindus and friends, have a fight and **A** is killed by **B** in the fight. **B** is convicted for **A**'s murder. Afterwards, **B**'s uncle dies intestate leaving only **B** and **B**'s two children.
 - Will **B** get his Uncle's property ?
 - If **B** had converted to Christianity before his Uncle's death, will it make any difference to his succession ?
 - A** and **B**, married under Hindu Marriage Act are divorced. They have a four year old daughter and an two year old, adopted son. **A**, the father is a drunkard and does not have any earnings. Both the children are looked after by the mother **B**.
 - Who will have the custody of both the children ?
 - Who will have the guardianship of the children ?
 - Mina, a divorced 36 years old Hindu woman wants to adopt a boy.
 - What are the conditions required to be fulfilled by her for adopting a son ?
 - What is the relationship between the adopted boy and her divorced husband and if she remarries, then between her husband and the adopted boy ?

4. Answer any **four** of the following

- | | |
|---|----|
| (a) (i) Explain Uniform Civil Code with the relevant case laws. | 6 |
| (ii) Explain different kinds of families. | 6 |
| (b) (i) Discuss the concept and formation of joint Hindu Family under Mitakshara Law. | 6 |
| (ii) What are the rights available to the co-parceners ? | 6 |
| (c) (i) Distinguish between judicial separation and divorce. | 8 |
| (ii) When can the petition for restitution of conjugal rights be filed ? | 4 |
| (d) Discuss the bars to matrimonial relief. | 12 |
| (e) Explain in detail adoption by an unmarried male. | 12 |
| (f) Explain the rules for succession of a Hindu females property ? | 12 |

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

१. दोन वाक्यात उत्तरे लिहा :-

२०

- (अ) सहाय्यक त्याग म्हणजे काय ?
- (ब) सती जाण्यासाठी प्रशंसा करणाऱ्यास काय शिक्षा आहे ?
- (क) कुटुंब न्यायालयाचा उद्देश काय ?
- (ड) आजन्म मुलाचे काय अधिकार आहेत ?
- (इ) अप्रतिबंध द्या म्हणजे काय ?
- (फ) औद्योगिकीकरण म्हणजे काय ?
- (ग) हिंदूत्वापासून धर्मांतर केल्यास पालकत्वाच्या अधिकारावर काय परिणाम होतो ?
- (ह) अँगनेट (पितृकुलीन) व कॉग्नेट (नातलग) मधील फरक काय ?
- (स) डी-फॅक्टो पालकाचे काय अधिकार आहेत ?
- (द) दत्तकसाठी कोण पात्र आहे ?

२. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :-

२०

- (अ) कर्त्याचे अधिकार/दर्जा
- (ब) अंशतः विभागणी
- (क) पत्नीची पोटगी
- (ड) अज्ञान मुलांच्या मालमत्तेवरील नैसर्गिक पालकांचे अधिकार
- (इ) बाल विवाह
- (फ) हुंड्याविरोधी कायदेशीर तरतूदी.

[TURN OVER]

३. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची कारणासह उत्तरे लिहा :-

१२

(अ) 'अ' व 'ब' दोघेही हिंदू मित्र होते. दोघांमध्ये भांडण झाले व 'ब' ने 'अ' चा वध केला. 'ब' ला 'अ' च्या हत्येप्रकरणी तुरुंगवास झाला. त्यानंतर, 'ब' च्या काकांचा मृत्यू झाला. त्यांच्या पश्चात फक्त 'ब' व 'ब' ची दोन मुले आहेत.

(१) 'ब' ला त्याच्या काकांची मालमत्ता मिळेल का ?

(२) जर 'ब' ने त्याच्या काकांच्या मृत्यूपूर्वीच धर्मांतर करून ख्रिश्चन धर्म स्वीकारला असता तर त्यांच्या वारसा हक्कात काही फरक पडू शकतो का ?

(ब) हिंदू विवाह कायद्यांतर्गत 'अ' व 'ब' विवाहबद्ध आहेत. त्यांना एक चार वर्षांची मुलगी व दोन वर्षांचा दत्तक मुलगा आहे. 'अ'-वडिल सतत दारू पिणारे व काहीही कामधंदा न करणारे आहेत. दोन्हीही मुलांचा सांभाळ त्यांची आई 'ब' हीच करते.

(१) दोन्हीही मुलांचा ताबा कोणास मिळेल ?

(२) मुलांचे पालकत्व कोणास मिळेल ?

(क) 'मीना' या ३६ वर्षीय हिंदू घटस्फोटित महिलेला एक मुलगा दत्तक घ्यावयाचा आहे.

(१) मुलगा दत्तक घेण्यासाठी तिला कोणत्या अटी पूर्ण करावयास हव्यात ?

(२) तिच्या दत्तक मुलामध्ये व घटस्फोटीत पतिमध्ये काय नातेसंबंध असतील व जर ती दुसरा विवाह करत असेल तर तिच्या पतिमध्ये व दत्तक मुलामध्ये काय नातेसंबंध असतील ?

४. खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा :-

(अ) (१) समान नागरी कायदा संबंधीत केसलॉजसह स्पष्ट करा.

६

(२) कुटूंबाचे वेगवेगळे प्रकार स्पष्ट करा.

६

(ब) (१) मिताक्षरा कायद्यांतर्गत हिंदू संयुक्त कुटूंब संस्थेची संकल्पना व सूत्रता स्पष्ट करा.

६

(२) सह-हिस्सेदारांना कोणकोणते अधिकार आहेत ?

६

(क) (१) न्यायालयीन विभक्तीकरण व घटस्फोट यामधील फरक लिहा.

८

(२) वैवाहिक हक्कांच्या पूर्ततेसाठी केव्हा अर्ज करता येतो ?

४

(ड) वैवाहिक सहाय्याच्या प्रतिबंधावर चर्चा करा.

१२

(इ) अविवाहीत पुरुषास मुल दत्तक घेण्यासंदर्भात सविस्तर स्पष्टीकरण करा.

१२

(फ) हिंदू स्त्रीच्या मालमत्ता वारसाहक्काचे नियम स्पष्ट करा.

१२
